

ДЕТЕРМІНОЛОГІЗАЦІЯ У ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ США

Дяченко І.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – канд. філол. наук, ст. викладач Попова О. В.

Політика як суспільне явище передбачає вплив на масову свідомість. Щоб досягнути своєї мети, політики намагаються вербально впливати на аудиторію, не дивлячись на те, що кожна людина має священне право на вибір своєї громадської позиції. Аудиторія мимоволі погоджується чи не погоджується з тим, що говориться з трибуни, а отже політичний діалог відбувається незалежно від слухача.

Політична термінологія завдяки частому вживанню отримує можливість для розширення концептуального простору, коли з'являється безмежна кількість концептуальних сіткових моделей, які розгортаються «вшир» та «вглиб», забезпечуючи тим самим нарощування та специфікацію інформації, тобто внутрішньої форми. Детермінуючою обставиною повсюдної детермінологізації політичної термінології є те, що політична комунікація, як ніякий інший домен суспільних відносин, спрямована на масового споживача (адресата).

Для того, аби прослідити як відбувається процес детермінологізації, візьмемо для аналізу термін *freedom* у промовах президентів Сполучених Штатів Америки.

1) *These will be offered to you with the more freedom as you can only see in them* (George Washington, September 19, 1796).

2) *The war has proved moreover that our free Government acquires in its progress a force portioned to its freedom, and that the union of these States, the guardian of the freedom and safety of all and of each, is strengthened by every occasion that puts it to the test* (James Madison, March 4, 1809).

Відповідно до етимологічного словника первинна семантика слова *freedom* – “state of free will” (Old English, “freedom”, “character”, “deliverance”). Переглянувши промови американських президентів кінця XVII – середини XIX століття, можна побачити наступний синонімічний ряд *freedom, liberty, independence, democracy*, який засвідчує, що денотативне значення синонімів повністю відповідає інтенціоналу значення *freedom*.

Разом з тим, паралельно з нарощуванням синонімічного ряду спостерігається процес детермінологізації, що здійснюється за рахунок популяризації політичного дискурсу та суспільно-політичних проблем в цілому. Саме тому сьогодні відбувається пошук нових вербальних відповідників, які б краще та більш влучно висвітлювали потрібну інформацію, але при цьому б перетиналися із контенціоналом значення (*freedom*).

1) *We have effected the emancipation of the children of the country by releasing them from hurtful labor* (Woodrow Wilson, September 2, 1916).

2) *Everybody knows that I recommended to the Congress the civil rights program* (Harry S. Truman, July 15, 1948).

3) *It has been my fortune in the discharge of public duties, civil and military* (Ronald Reagan, January 25, 1988).

4) *Our earnest effort is to help people upward along the stony and difficult path that leads to self-government* (George W. Bush, January 15, 2009).

5) *As far as you know, our work isn't based on the free hand, and we have to discuss many issues with the new Congress first and to set up the plan to make the next two years as productive as possible* (Barack Obama, November 5, 2014).

На сьогоднішній день тлумачні словники дають наступне семантичне розмежування лексеми *freedom*: 1) *the state of being free or at liberty rather than in confinement or under physical restraint*; 2) *exemption from external control, interference regulation, etc.*; 3) *personal liberty, as opposed to bondage or slavery*; 4) *exemption from the presence of anything specific*.

Тож прослідковується наступний синонімічний ряд *freedom, emancipation, civil rights, discharge, self-government, free hand*. На сучасному етапі контенціонал значення *freedom* “*state of free will*” збережений, але так як прагматична сторона в рамках когнітивних операцій не залишається осторонь, адже людина реагує на зовнішній світ у міру своєї освіченості, психологічного емоційного стану, тобто суб'єктивно, керуючись вже контекстними моделями, то це й відбивається у конотативному складі лексичного значення слова *freedom*.

На сьогоднішній день термінологічна складова політичного дискурсу США все більше зазнає процесів детермінологізації, спрощення значення та узуалізації, так як політичний дискурс характеризується орієнтацією на масову аудиторію та безпосереднім впливом на слухача, тобто політична промова має на меті висвітлити певні події та переконати людей у їх важливості.

Дяченко, І. Детермінологізація у політичному дискурсі США [Текст] / І. Дяченко ; наук. кер. О.В. Попова // Перекладацькі інновації : матеріали V Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції, м. Суми, 12-13 березня 2015 р. / Редкол.: С.О. Швачко, І.К. Кобякова, О.О. Жулавська та ін. - Суми : СумДУ, 2015. - С. 92-94.